

„Soča“ izhaja vsak potek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrti leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nanski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici Via Mercato 12, I., naročnina pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Priznana Irredenta.

Preteklo soboto ob 11. uri predpoludno so pripeljali iz Trsta v Gorico pokopat umrlega Henrika Juretiča, kateri je pred nekoliko leti v Gorici, poslednja leta pa v Trstu kot urednik „Independente-ja“ delal propagando za irredento. Iz njegovega spremstva skozi mesto je videti, da ima tu v Gorici okoli 10 vozov somišljenikov.

„Corriero“ proslavlja umrlega po svojem ukusu, ki je popolnoma sličen onemu ranjkega Juretiča. Povodom Juretičeve smrti ali pogreba je tudi „Triesterca“ od ponedeljka posvetila uvoden članek — ranjkemu Juretiču — ne, tržaškemu županu in magistratu. Glasi se nekako tako-le: — Zdaj, ko se je grob zakril nad truplom moža, kterege mrtvaški spreved se je pred nekaterimi dnevi vršil v Trstu bolj poveljevalno, nego je bilo primerno njegovim zaslugam, še manj pa načelom, koja je on zastopal in pospeševal, nas ne zavirajo več humanitarni oziri, da ne bi mogli označiti njegovega političnega delovanja.

Teško je delovanje umrlega „Independente-jevega“ urednika Juretiča prav označiti. Zasluga avstrijskoga domoljuba ni imel niti drobne, dasi je bil Goričan; iznajdljivosti njegovih ni nikjer; glode njegove pisateljske sposobnosti pa tudi ni vredno govoriti. Naravnost rečeno: vsa njegova delavnost je bila zoperna, kakor je zoperna po njem uredovani list „Independente“, kateri ogromno večino tržaškega ljudstva z nevoljo napolnjuje.

Pa ne o umlem, ampak o poveljevanji njegovega spreveda z venci in po mestnih dostojanstvenikih hočemo govoriti. Med venci sta dva vzbujala začudenje ljudstva; eden z napisom „La gioventù triestina“ in drugi z napisom „I Trentini“. Smelo rečemo, da prvega ni priskrbel tržaška mladina in da drugega niso naročili Tridentinci. Oba venca sta izraz par osov, kojih ni vredno poznati.

Vse kaj drugoga je navzočnost mestnih dostojanstvenikov, posebno pa župana, pri tem pogrebu. Tri dni pred je bila k imendnevu cesarja slovesnost, kojoj je tudi c. k. namestnik počastil s svojo navzočnostjo, župana pa ni bilo zraven. Zaubiti je to le

slučaj — A zapazuje se, da župan le malokdaj pride k patrijotičnim slavnostim, med tem ko le redko kdaj izostane od slovesnosti, ki nimajo patrijotičnega pomena. Pred kratkim je bil pri pogrebu nekega moža, ki se je malo pred s tem ponašal, da ne pozna avstrijsko u-tave. Človeška djanja sicer niso vsa s postavo natančno določena, a kar postava določeno ne prepoveduje, še ni vse tako da bi se smelo storiti. Pristojnost in pravi takt morata tudi imeti svoje neovrgljive postave in ako se pridruži tema še javna služba in potrjenje od krone, potem je dolžnost postopati tako, kakor se s sčubo vjema. Taka ostentativna navzočnost tržaškega župana pri pogrebu moža, ki nikoli ni imel iskric avstrijskega čustva, in kojega politika je zmeraj čez me o mečila, kaže, kakor bi ne imel druge naloge, nego v svoji tesnosrčnosti avstrijskemu mestu Trstu italijanski značaj varovati in ob tem trudu vse interese mesta zanemarjati ali celo v morje metati. Taka demonstrativna navzočnost našega prvega mestnega dostojanstvenika in prvega ljudskega zastopnika se ne more in ne sme dalje prezirati, ampak javno karati, tembolj, ker je ta tudi tržaškemu sploh avstrijsko misločemu ljudstvu odveč zoperna. Gospod župan naj le navaja, da se ne more odstranjevati od svojih svetovalcev, to ga bode sčasom že do dobrega označilo, ker znano je, da naklepi onih, ki so okoli njega, niso zmiraj na pravi poti. V takih slučajih mora župan predpisovati pot svoji okolici, ne pa okolica županu.

Ne vemo, kam bo zanaprej „Independente“ moral, a omenimo da v prihodnje ne bomo več prezirali takega nasprotnega mišljenja nekaterih listov in njihovih patronov. Kar se v tem oziru v Trstu godi, se ne nahaja nikjer v Avstriji, torej se tudi v Trstu ne more več trpeti. Kdor ne spozna sam, da se nad mestno bradnico (helabardo) razprostira cesarski orel ki znači avstrijski poklic mesta in njegovega zastopa, temu naj se to z dejanji utepe v glavo.

Tako piše vladna „Triesterca“. Vili se iz tega, da vlada dobro ve za irredento. Posneli smo ta članek za to, da se tudi naši čitatelji prepričajo, kaj tiči v tistih visokih osovah, ki irredento prikrivajo in zanikajo, nam zvestim avstrijskim Slovanom pa o vsaki priliki mečejo polene pod noge.

Davorin Trstenjak.

Najiminentnejša veda za vsaki narod je svoja lastna zgodovina. Ako narod ne ve od kod je, od kdaj tu prebiva in kako se je godilo njegovim pradedom, potem je ros, kakor bi iz neba padel, ne more se šteti med izobražene narode.

Temna je naša prazgodovina; malo imamo pisanih ostankov o starih Slovanih v obče in o Slovenih posebej — Toliko večje hvale in slave so vredni oni možje, ki z bistrim umom, s temeljito učenostjo, z velikim trudom in potrpežljivostjo in z denarnimi žrtvami raziskujejo knjige in listine, jezike in narečja, stara ozidja, kamenite plošče in slike, da iz njih zasledijo temno zgodovino starih časov. Taki raziskovalci so pri vseh narodih v veliki časti, ker so tako redki. Ne preskrbi si vsak potrebnih knjig, nima vsak potrebne učenosti, nima vsak potrebne potrpežljivosti, najredkiji pa je bistri razsodok, kateri je vstani iz neznanjih premis izvajati važne posledice. Zato pa smo Slovenci D. Trstenjaku dolžni visoko spoštovanje in hvale, da toliko let orje ledino na polju naše prazgodovine. Prav je toroj, da mu tudi naš list skáže hvaležnost in nekoliko opiše slavnost, ki se je pred kratkim vršila v njegovem službenem kraju v slavljenje njegovega 70letnega življenja in 50letnega pisateljevanja.

Rojen je Trstenjak 8. navenbra 1817 v vasi Kraljevice na Štajerskem. Šolal se je v Mariboru in v Gradci. Mašnikom je posvečen leta 1844. Od leta 1879 službuje kot župnik v Starem Trgu pri Slovanjem Gradci. Poleg duhovskega stanu si je stekel mnogo zaslug na slovstvenem polju, kjer neumorno deluje že 50 let. Do leta 1850 je pisal po večjem nemški in hrvatski, pozneje pa večidel slovenski po raznih časopisih.

Zbog njegovih obilih zaslug na slovstvenem polju priredili so mu Slovenci k 50letnici njegovega pisateljevanja in 70letnici njegovega življenja v 4. dan septembra veliko slavnost v njegovem službenem kraju. Ze v soboto 3. sept. pohajali so po mestu Slovanjem Gradci tropi praznično oblečenih gospodov in gospej, oznanjevale, da se ima kmalu kaj posebnega

LISTEK.

Deset božjih zapovedi v pravljicah.

Spisal dr. Franc Oblak.

III.

Pri Šimenaju je bilo prav veselo tiste dni, ko sta volčanski gosp. fajmoster in citrar Miklavž Mostarjem v cerkvi krščansko pustno veselico napravljala. Šimenajeva lepa Micika in Kokelj-nov Juri iz Stopca sta imela v stan svetega zakona stopiti in Micika je imela iti na ženinov dom. Tistega dne zjutraj zgodaj prikaže se Kokelj-nov poslanec z dvema drugima fantoma pri plotu, ki je tedaj delil mostarska in baška polja. Ta poslanec je nosil prav lep šopek cvetlic v roki. Bil je v njem „roženkravt, nagelj in rožmarin“. Drug poslanec na desni je nosil novo metljo in oni na levi kaj lepo in po videzu slastno pogačo.

Ko pridejo na polje s svojimi dolgimi suk-njami in širokimi klobuki, katerim so bila oglavja ovita s svilnatimi trakovi; raznih barv, popihlja veter da vse v zrak vihra. Eden izmed treh poslancev porogljivo reče:

„Micika naša
Ima dva raša, *)
Čevlje z papirje,
bedon ne verje:
Le za njo, le za njo!
Kdor je doteče, tist'ga bo!“

Izbirčna je pač bila šimenajeva Micika; pa vendar se je našel, da jo je ujel. No, prav lepa dvojica

*) Raž, obleka z lanene in volnene preje.

bo, Bog jima daj sreče! V tem se približajo Mosta in zagledajo od daleč, kako se kadi dim iz šimenajeve, tadaj se s slamo pokrite hiše. To je znamenje, da je Micika že zakurila. Vsi trije poslanci torej glasno zavriskajo.

Pri Šimenaju so vrisk gotovo slišali, ker gospodar, mali, suh mož, stopi pred hišne vrata, pa se kmalu vrne v hišo. Koj potem pridejo za njim Jurjevi poslanci in pozdravijo gospodarja, rekši: „Dobro jutro! Poslal nas je Kokelj-nov Juri, da pozdravimo vas in vašo Miciko, po katero pride danes, da jo odpelje domu, da mu bo gospodinila“. „No, no — rad mu je dam, pa teško mi bo brez Micike, ker brhka je, brhka!“

Med tem pride Micika, ki se je bila šla preoblačit, kadar je vrisk zaslišala. Prvi poslanec jo veselo pozdravi v Jurjevem imenu, da jej njegov šopek in reče: „Vzemi ta šopek, ki ti ga pošilja tvoj Juri! Sreče tvoje bo naj znamenje“. Drugi poslanec reče: „Juri je poslal to metljo, da jo vam, oče Šimenaj, dam. Naj jo tudi druga vaša hči tako pridno suče, kakor jo je do zdaj sukala vaša Micika“. Tretji poslanec pa reče: „To pogačo som prinesel polovico Miciki za brašnjo za dolgo pot, drugo polovico za vaš dom, da vam Micika ne odnese iz hiše vsega božjega blagoslova“.

Micika vzame šopek in vzdihne — šimenajeva druga hči, Mesta, ki med tem stopi v izbo, vzame smeja se metljo, in oče Šimenaj z nožem prekriza pogačo in jo prereže. Lepo zadiši po celi izbi. Micika tedaj reče prvemu poslanecu: „Povejto Juriju, da rada pojdem z njim, samo to mi je žal, da ne bom mogla vseh lepih pravljic slišati, ki so v tem času pripoveduje v naši cerkvi“.

Tisti dan so imeli pri Šimenajevih ženitvanjsko pojedino; jedli so in pili že od desete ure zjutraj, in tudi prežalci imeli so tisti dan dovolj jesti in piti. Pravili so, da je župan iz Modrejce vse plačal, ker je bil oče starašina. Kadar je pa k večernicam zazvonilo, tadaj se, o čuda! — pozgube vsi prežalci, posebno pa je bil pogrešan pojedljiv in smešen Lenart: Preden je šel, pobere na tleh še kos klobase, ki je padla z ženitvanjske mize, in jo po poti proti cerkvi je.

Kadar Lenart pride v cerkev, koj zazvončka k večernicam. Po svetem opravilu stopi, kakor prejšnje dni, gospod fajmoster na prižnico, pozdravi ljudstvo s krščanskim pozdravom in reče: „Danes je prišla na vrsto pravljica o tretji božji zapovedi, ki se glasi: Praznuj praznik! Kdor ve tako pravljico, stopi naj v oni stol tam-le“.

Ljudstvo pogleda na ono stran, in tišči na nastane. Mož majhne postave, ogorelih lic, prav živega, črnega in bistrega očesa in kolikor je videti, lepega obnašanja stopi v oni stol; ime mu je Anton. V Modrejcah pri Kragulčevih*), kjer je stanoval, pravil je, da je prišel iz hribov pri Čedadu, da pozna prav dobro te kraje, ker je v svojih mladih letih iz Vidma nosil predivo na Kranjsko in med potom počival pri Klotičevih v Šempetru nad Čedadom, na Mostu in v nemški Idriji, kamor je hodil skozi Hotonje, čez Oblakov Vrh in skozi Konomlje. Ta mož v stalu sede, z desno roko se prime za čelo, nasloni se s komolcem na stol, malo pomisli, potem se popraska za ušesom, stegne levice in prime rob stola, desnico položi pred se na stol, bistro pogleda ljudstvo in začne govoriti:

*) Kragulj in ne Kragelj so ima to čisto slovensko ime izgovarjati in pisati.

vršiti. Komaj se prikažejo zvezde na nebu, poda se lepo število naroda iz mesta v Starigr, da tam slavljence Trstenjaka počasti.

Na lepo ozrašanem in razsvetljenem trgu zapoje pevci pod stanovanjem jubilanta tri pesni: „Lepa naša domovina“, „Tam za gero zvezda sveti“ in „Slovenca“, v okolici po višavah pa se svetijo velikanski kresovi. Slavljence vidno ganjen vsled tega iznenadenja, zahvali se v prav gorkih besedah za zkazano mu čast in množica odide z živoklici nazaj v mesto.

Drugo jutro na vse zgodaj začne zvonjenje in pokanje topičev naznanjati slavni dan. Komaj se dan zasveti, že vse mrgoli po ulicah in cestah; vse, malo in veliko dela za slavnost; zastavlja mlaje in zelene veje, pripinja napise, plete vence itd.

Ob 10. uri zbralo se je od blizo in daleč mnogo občinstva na Gradu k slovesni sv. maši.

Po sveti maši koraka ljudstvo pred župni dvorec, v koji vstopijo razne deputacije. Poklonilo se je jubilantu najpred 36 belo obletenih deklic in mu podarijo vsaka šopek duhtečih cvetic. Za temi se mu predstavljajo razne deputacije od daleč in blizo, naposled pa občinski zastopi. Med drugimi je nagovoril slavljence tudi dr. Vošnjak in mu podal srebrn, bogato pozlačen pokal z napisom: Pisateljsko društvo k petdeset letnici dne 4. sep. 1887 Davorinu Trstenjaku, svojemu častnemu članu. Slavljence je vidno ganjen na tej poklonitvi in spominja na veselo razliko med sedaj in nekdanj rekoč: „Pred 50. leti se v Ljubljani razun Preširna in Kastelica še ni nihče brigal za narodnost; nikjer ni bilo nobenega društva, nikjer narodnega življenja. Danes čez 50 let pa je vse drugače. Naš jezik je velikansko napredoval. To preobrat vam bodi v spodbuj. Ne obupajte! Delo vodi k cilju. Naprej zastava Slave!“

Tako je tudi za vse posamične druge poklonitelje imel kratek primeren ogovor in lepo zahvalo.

Ob 2. popoldne bil je banket. Pri tem prvi nastopi tovarnar Parsky, rodoin Čeh, predsednik slavnostnemu odboru in nazdravlja jubilarovim častilcem. Za njim nastopi slavljence in opiše, kako se je poslednjih 50 let narodna stvar razvila in povzdignila in konem izreče zahvalo presvitlemu cesarju F. J. pod katerim so mogli Slovenci tako napredovati. Nato zapoje pevci cesarsko himno, katero so navzoči stoje in odkriti poslušali.

Čez nekoliko časa stopi na oder slavnostni govornik dr. Tavčar ter po kratkem uvodu nadaljuje tako: Življenje Davorina Trstenjaka je tesno spojeno z novejšo zgodovino slovenskega naroda. Odkar je prišel narod slovenski izbijati se izpod teške pesti krutega nemštva, odkar je prišel naš narod politično in književno dihati, od tedaj čuje se že glas Davorina Trstenjaka, od tedaj ni za trenutek odpadel ostro brušeni meč njegovi roki, kojega je sukal proti vsakemu sovragu druzega nam naroda slovenskega. Pri vsakem boji, kojega je imel ta narod prebiti, stal je naš Davorin v prvi vrsti in lahko se reče, da je dolgo in tako bogato njegovo življenje odsev vseh tistih brezštevilnih muk, tistega tlačenja in zatiranja, o katerem pripoveduje vsak list novejša naše zgodovine! Kdor pozna to zgodovino, neznano mu ni, in noznano mu biti ne more ime Davorina Trstenjaka. Zategadel ne vidi se mi potrebno, o njegova preteklem življenji na dolgo in široko govoriti, ker bi moral sicer govoriti o rečeh, ki so znane vsakemu Slovincu.

Trdim pa, da je današnja slovesnost ne samo častna za našega slavljence, temveč tudi tolažilna za celj narod slovenski.

Časten je ta dan za slavljencega moža! Skazujejo mu čast ne samo posamezniki, nego celi narod slovenski, ki ga obdaja s svojo hvaležnostjo in svojo ljubeznijo. Je pa Davorin Trstenjak tudi mož, ki mu je po vsi pravici hvaležen celj naš narod! Tedaj, ko mu je šinila v mlado srce prva iskra domoljubne zavesti, tedaj ni bilo še časov, kakor jih sedaj vživamo srečnejši potomci! Slovenščina zaničevala se je povsod, narod sam tičal je v temi ter se sramoval slovenskega svojega pokolenja! Ni bilo izgledov, ki bi bili naučevali k ljubezni do slovenske domovine, ni bilo knjig, ki bi bile pričevale o krasoti slovenskega jezika! Pač pa je vedno lačni zmaj germanstva raztezal svoje žrelo, da bi pogoltnil te pokrajine, kjer je že slovanstvo gospodarilo, ko ob modrem Dunavu o nemstvu niti duha ni sluha ni bilo! Takrat se je zdramilo maloštevilno krdelo slovenskih mučencikov, in ti so pričeli težavno delo: izbuditi naš narod iz stoletnega spanja! Ničesar niso imeli v roke vzeti, stvarniku jednaki morali so z ničesar ustvariti slovensko knjigo, slovensko zavest in sploh slovensko domoljubje! Mej temi mučenički bil je tudi Davorin Trstenjak. Ničesar ni imel v roke vzeti, in iz nič je postal vzgleden slovenski domoljub, vzgleden slovenski pisatelj, in kar je tudi prevažnega pomena, uzoren Slovan! In sedaj, ko mu je stvarnik z belim cvetjem sive starosti obdal trudno glavjo: sedaj ko je dospel do mej človeškega življenja, da se ozira v svojo preteklost, kakor bi gledal z visokega v bele oblake zavitega vrha v nizki dol, kjer se oratar v svoji svojega lica trudi za plugom, sedaj slovenski mladini boljšega nauka dati ne moremo, nego je ta, da naj

v velikem in malem posnema Davorina Trstenjaka, če hoče postati v resnici steber, na katerega naj se opre našega naroda bodočnost! Davorin Trstenjak v najhujših britkosti in stiskah ni nikdar obupal nad prihodnostjo slovenskega rodu, in ljubezen do naroda vodila ga je vselej in povsod. Po vsi pravici ga torej časti ta narod, a prepričan sem pa vendar, da blagemu možu bolj kot vse časti, s kojimi ga obsipamo, osrečuje srce zavest, da ni deloval brezuspešno, in da poganja slovenstva seme po vseh slovenskih pokrajinah čvrsto in najboljše nade opravičujoč!

Dejal sem, da je naša slavnost tolažilna za celi narod slovenski! In to je resnica! Mislim, da vam govorim vsem iz srca, če trdim, da naš narod nikdar poginil ne bode, nikdar poginiti ne more, če bode rodil v svoji sredi take moče, kot je Davorin Trstenjak; kaj ponuja narod slovenski domoljubom, ki mu posvetijo vse svoje duševne moči? Zasmeh oholega Nemca, zatiranja in ponižanje po tujcih! O tem ve pripovedovati vsak las na Trstenjakovi glavi! Ali v zlic temu ima sedaj ogromno število domoljubnih naslednikov, ki bi pustili raje svoje življenje, nego pa bi izdali slovensko zemljo nemškemu nasprotniku, ali pa zatajili najdražji zaklad, kojega nam je mati dala, to je zaklad materinega jezika! Tedaj, ko je prišel Davorin Trstenjak svoje delovanje, štel si je olikani Slovenci v čast, da je mogel biti renegat in odpadnik. Ali dandanes so izdajalci mej nami redki kot bele vrane in če se prikaže, drvi se za njim zasramba in Slovenci se ga ogibljejo bolj kot strupene rastline! Tedaj, ko je Trstenjak pričel svoje delovanje, ni se poznal naš narod mej svetem in kazalo je vse, da bode nemško morje preplulo tudi kraje Slovenske. Sedaj je pa ta narod faktor, na kojega se morajo ozirati vlade tega cesarstva in nemškemu morju napravili so se čvrsti jezovi, da ne more izpodjedati nam drage zemlje domače. Ko je prišel Trstenjak, bilo je v Slovincih vse obupno, sedaj pa, ko bo kmalu dospel do tistega mesta, kjer se odloči steza iz te revne, solzne doline v srečnejšo večnost, tedaj sme vsakdo izmež nas, če ga osoda vže na smrtuo ležišče, zatisniti uči v zavesti, da narod slovenski ni več zapuščen, da bode ta narod vedno stal, in da ne bode nikdar več siuzil v podlago tujčevi peti!

Da se je vse to tako srečno spremenilo, hvalo imamo dajati tistim pionerjem slovenskim, ki so orali ledino in z uma svetlim mečem borili se za nas. Mej temi pionerji pa je liki svetla zvezda slavni naš Davorin Trstenjak. Zatorej kličemo danes vsi z dna srca „Slava Trstenjaku!“ (Dolgotrajni, gromoviti živoklici.)

Podgorska slovesnost

9. oktobra.

Po naznanjenem programu vršila se je najpred cerkvena slovesnost. Med trijančenjem zvonov in streljanjem s topiči bila je ob 9. uri peti sv. maša s primeranim govorom; popoldne pa zahvalna pesem z blagoslovom. Obojega se je ljudstvo udeležilo v obilnem številu; posebno popoldne bila je prostorna cerkev res natlačena.

Drugi del sporeda slavnosti hotelo je Podgorcem neob preprediti. Začelo je namreč med službo božjo deževati in bati se je bilo, da besede ne bo. Ali novoustanovljeno društvo podgorsko ni se dalo preplašiti. Okoli 4 ure se nebo nekoliko razvedri. Vrla vojaška godba zasvira par arij in par mogočnih strelov iz možnarjev je opomnilo ljudstvo, da se je začelo shajati na slavnostni prostor, katerega je vrlj gosp. župan Klančič s pripomočjo nekaterih odborikov društva prav ukusno olepšal za ta namen. Kmalu se zbere blizo 600 oseb. Veselica se prične.

Prvi nastopili so domači pevci podgorski z „Lepa naša domovina“. Bili so prvokrat na odru. Učili so se komaj teden dni, a vendar so jo peli prav dobro in morali so jo ponavljati. Čast jim! Pokazali so, da smemo od njih mnogo upati. Za njimi nastopi g. župan podgorski ter s krepko besedo pozdravi goste, da so slovesnost počastili, da so prišli v Podgoro, kjer z današnjo slavnostjo in z nadaljnim delovanjem hočemo pokazati, da je Slovincu tu gospodar, da se ptujcu ne omaknemo nikdar. Na ta pozdrav, kateri naj bo Podgorcem vedno v misli, zapel je zbor „Adrijansko morje“, kar je ljudstvo prav zvesto poslušalo.

Slavnostni govor imel je predsednik novega društva, deželni poslanec g. Andr. Kocjančič, katerega prva kinča cesarjev križec za zasluge. S krepko besedo opisal je namen novoustanovljenega društva. Po tem je omenjal nam in vsem pravim Avstrijancem preljubljenega vladarja, cesarja Franc Jožefa I. in opisal njegove čednosti. Kdo se ne spominja — pravi — onih slavnostnih dni iz l. 1882 ko je presvitli cesar obiskal našo prekrasno deželo. Kdo more pozabiti oni velikanski narodni praznik, ko so se mu poklonile vse občine na bližnjih Rojicah. Naša srca — pravi govornik — plamtela so ljubezni, udanosti in zvestobe do presvitlega cesarja. In ta ljubezen ni in ne bo nikdar v naših sercih pojemala, kajti „hrast se omaja in hrib, ali zvestoba Slovence se ne zgane.“ Gospod govornik je tudi omenil adresse udanosti, ka-

tero so bile občine z desnega brega Soče presvitlemu cesarju poklonile l. 1878.

Odgovor Nj. Veličanstva presvitlega cesarja na to addresso se glasi:

Slavnemu županstvu v Podgori-Pevmi.

Njih Veličanstvo presvitli cesar so z najvišim sklepom dne 9. maja t. l. (to je 1878) blagovolili z najvišim dopadajenjem vzeti na znanje lojalne izraze slovenskih občin poknežone grofije Goriške in Gradišanske, ležečih na desnem bregu Soče.

Ob enem so Njih Veličanstvo presvitli cesar naj milostljiveje blagovolili pooblastiti gospoda ministra notranjih zadev, tistim občinam, od katerih se došle dotične adrese lojalnosti, po meni na znanje dati, da se imajo one plašilne govornice pripisovati edino le zaničljivomu skrivnemu snovanju posameznih prenapetih in revolucijonarnih elementov italijanskega prebivalstva, da nimajo čisto nobenega pravega temelja ter da ne morejo glodè na mogočnost monarhije in na lojalno zadržanje kraljeve vlade italijanske v mednarodnih razmorah dati ne naj manjšega uzroka do strahu.

Posebno po godi mi je, slavnemu županstvu te tolaživne besede našega presvitlega vladarja naznaniti v odgovor na poslano addresso, ter povablujem, da blagovoli to nemudoma razglasiti med tamkajšnjim prebivalstvom in zravn tega tudi še posebno priobčiti občinskemu starošinstvu v prihodnji javni seji, da bode v prihodnje vsaki znal spodobno ceniti ono prazno demonstracije, ktere niso družega dosegle, kakor da se je enkrat več v pravom svitu pokazala starodavna zvestoba občin grofije Goriško in Gradišanske, brez razločka narodnosti, do visoke vladajoče hiše in do avstrijske monarhije.

V Trstu dne 14. maja 1870. C. k. namestnik Njih c. in k. Apostolskega Veličanstva na Primorskem. Baron Feliks Pino.

Obseg slavnostnega govora je: Z društvom hočemo pokazati, da smo zvesti in pokorni sinovi sv. kat. cerkve; pokazati hočemo, da smo in ostanemo zvesti sinovi našega naroda; pokazati hočemo, da smo in ostanemo zvesti Avstriji in cesarju, pokazati hočemo, da se Slovenci vedno držimo klica: Vso za vero, dom, cesarja.

Ko h koncu zakliče trikratni „živio“ presvitlemu cesarju in celi habsburški hiši in mu slavno občinstvo navdušeno odgovarja, odmova tudi z bližnje „Gora“ katerej tudi „Kalvarija“ pravijo: „Živio Franc Jožef I.“

Sledila je cesarska kantata. Pel jo je močan pevski zbor iz raznih občin pod vodstvom g. P. iz Renč. Ljudstvo jo je odkritimi glavami poslušalo in ko so jo pevci končali, ni bilo plaskanja konec, dokler je niso ponovili. Deklamacija „Soči“ bila je na pravem mestu, pa tudi v pravih rokah. Gospodična U. je pokazala, da ima Podgora v njej krepko moč za prihodnje narodno veselje. Kmečko ljudstvo je deklamaciji s pravo pazljivostjo sledilo. Krepki glas, čist izgovor in pravi poudarek besed dela deklamatorki vso čast. Kakor vse, bila je tudi pesem „Na boj“ dobro zbrana in izpoljana. Pevci so jo morali občinstvu ponoviti.

Pri srečkanji za tri dobitke hotelo je mnogo biti srečnih ali srečo zadeli so le trije. Gospod G. je svoj prvi dobitek dvanajstko nožev in vilic podaril slov. otr. vrtu. Drugi dobitek bil je likalnič na žerjavico, tretji pa tintnik, katerega je dobil domačin. Po srečkanji je predsednik navega društva prebral telegram tržaških delavcev: „Skrbnim očetom otrok našega milega naroda srčen pozdrav od tržaških delavcev. Živili ustanovniki! Dragotin Kravos.“

S tem se je končala slavnostna beseda in začela se je domača zabava.

Pri domači zabavi, katere se je udeležilo več miroljubnih furlanskih družin, ki v tvornicah delajo, razveseljevali so občinstvo po vrsti pevski zbori Štandrežki, Štvrjanski in domač Podgorski.

Tako se je slavnost v Podgori klub slabemu vremenu lepo zvršila presvitlemu cesarju v čast, narodu našemu v prid in v podporo slov. otroškemu vrtu, kateri bo čistih dohodkov od te veselice dobil kakih 40 goldinarjev.

Dopisi.

V Gorici, 10. oktobra. Zdaj, ko prihaja hladnejši letni čas, se po mestih odprejo vrata gledišč. Goriško gledišče privablja navadno italijanske glediščine igralce, ker nekteri menijo, da italijansko podnobje je navezано na italijanska tla, in da je Gorica italijansko mesto. Toraj moremo si misliti, da v Gorico tudi letos pridejo pred ali posled italijanski glediščini igralci.

Ko to pišemo, se zavarujemo proti temu, da bi nas kdo dolžil, da smo proti italijanskim glediškim igralcem ali celo, proti italijanski glediščini Muzi. Bog obvaruj! Med glediščnimi igralci se nahajajo v vsakem narodu dobre in slabe moči, in naše mesto bi že privabilo obilo dobrih moči, ko bi jih ne le podnebje, ampak tudi gmotni dobiček privabljal. A žalibog, italijansko gledišče v Gorici ne more procvetati.

Zakaj ne? No, bodimo odkriti: v Gorici ni italijanskega prebivalstva, ki bi moglo italijansko gledišče vzdrževati. Narodna italijanska društva, katerim zado- stujajo, če štejejo le tri ude, rastejo v Gorici in se tudi zgubljajo — Zakaj? Ker v prebivalstvu nimajo podlage. Rekel bi kdo, da to ni res, ker k italijanskim pridigam v veliko cerkev zahaja toliko občinstva. Da, ljudje radi zahajajo tje ali koliko jih je, ki razumejo iz pridige komaj deseto besedo! Zakaj pa ti ljudje zahajajo k pridigam? Uzrok temu je največ: Ut videant et videantur! (da vidijo in se pokazejo!) To pa je naravno, ker v cerkev vsakdo sme priti zastonj, v gledišče pa more le za plačilo vstopiti in drag denarčiti da vidi in se pokaže.

Zagrizeno sovraštvo nekaterih Italijanov do dru- gih narodnosti je največ uzrok, da so italijanske pred- stave v goriškem gledišči slabo obiskovane.

Iz Brd, 11. oktobra. — Prav radovedni smo bili, kaj je obravnaval in sklenil zbor cecilijanskega društva v Dornbergu, ker nam ni bilo mogoče, radi daljave, udeležiti se ga. Prvo, kratko poročilo je obetalo naši radovednosti vstreči; toda namesto ob- jektivnega poročila, beremo v „Soči“ enostransko za- govarjanje latinskega petja v cerkvi. To nam ne more zadostovati; mi pričakujemo še. V javnost!

Ustanovitov novega bralnega društva v Podgori razveselila je vse rodoljube tje do „paiza del ši.“ Naj Bog blagoslovi to društvo, da postane trdnjava briska ob Soči proti irredenti!

Trgatev je dokončana; božja kapljica je v pre- važnem procesu vrenja in kipenja, brez kojega ne more se očistiti mošt v zlato vino. Neumen je go- spodar, ki se boji tega vrenja in kipenja, ter isto zadržuje. Enako naj se vrši v hramih narodne omike! Tukaj se potrebuje vrenja in kipenja, da se pokaže čista resnica, nikakor pa ne mameluško prikimovanje s potegnjenim „i—n“.

Opomba uredništva. Cecilijansko društvo ni v Dornbergu nič sklenilo, ker sklepajo niti ni bilo na dnevnem redu. V zborovanji ni bilo nič družega nego dva govora o razvijanju cecilijanske ideje in glasbo. O latinščini se je omenilo le toliko, kolikor je zahteval govor gospoda župnika v cerkvi. Namen cecilijanskega društva je, kolikor je znano uredništvu, pri- skrbeti k božji službi pristojnejšo glasbo. Latinščino pripravljati mu je ravno tako malo mar, kakor jo odpravljati.

Iz Trsta, 1. oktobra. — Pretekli teden so delali enoletni prostovoljci v Trstu izpite za rezervne poročnike. Kam se bodo sedaj obrnili ti nadepolni mladenči? Premožnejši pojdejo na vseučilišče, ali največ njih tega ne zamore. Tem ne ostaja družega, nego da si poiščejo kako službo, bodisi privatno ali pa državno. Njihovi očetje so večidel tudi urad- niki, in tako skušajo tudi sinove v enako službo spraviti. To pa je težavno doseči. Akoravno so taki mladenči za službo izsolani, morajo vendar dolgo časa čakati, preden jo dobó. Kje moramo temu iskati u- zroka in kako bi se temu pomagalo?

Vsak želi kaj višjega doseči, nego se je njego- vim prednikom posrečilo; vsak želi, da bi se njego- vim otrokom bolje godilo, nego njemu. Zato so sred- nje šole tako dobro obiskovane, večinoma od ubož- nih učencev.

Ako državljani spolnujejo svoje dolžnosti do dr- žave, ima tudi ona prvo in največjejo dolžnost, da skrbi za svoje državljane v duševnem in materijalnem obziru. V duševnem s tem, da skrbi za dobre šole in poduk; v materijalnem, da odpre pota in pomoč- ke, da lahko vsak svoje zmožnosti po svojem nagibu obrača v prid človeštva in države.

Te dolžnosti ima država do lastnih državljanov. Kako pa s tujimi državljani, koji se nahajajo v naši državi? Tem naj država le zagotovi varnost osebe in premoženja, pa ne družega, kar bi utegnilo lastnim državljanom biti na škodo.

Tuj državljan ne pride k nam, kakor le iz se- bičnosti in dobičkarije. Ako bi bil bogat in čistan, ostal bi v lastnej domovini in tam svoje imetje v miru užival; pa ker nima nič, pride k nam sreče is- kat, kjer jo navadno tudi najde ter si pridobi lepo imetje, s kojim se vrne domu, in odneso premoženje od nas. To se pravi kruh iz ust jemati.

Oglejmo si nekoliko naše Primorsko! Koliko tujih državljanov, največ Italijanov, živi tukaj. V Trstu živi blizu dvajset tisoč italijanskih državljanov, ki so v različnih službah. Nedavno je Lloyd sprejel nektere v službo. Ali bi ne bilo bolj pravično, da bi jedli oni kruh domačini? Koliko manj mladenčev bi po- stopalo brez službe, koliko manj skrbi bi imeli mnogi roditelji! Ali ni to v nebo vpijoča krivica, ki se tolikim načinem godi?

Kako korist dajejo tuji državljani naši državi, vidimo dovolj tukaj pri nas! Če si pridobe lepo pro- moženje, se vrnejo; če si pa nič ne pridobe, ostanejo tukaj. Tukaj si ustanove svoje družine, tukaj pošil- ljajo svoje otroke v šolo in žive sploh kakor doma- čini. Vprašam pa na čegave stroške? — Na stroške naših davkoplačevalcev, kajti učitelje in profesorje plačuje država. Ko bi nam bili za to vsaj hvaležni!

A to jim ne pride niti na misel, marveč oni hujskajo in podpihujejo poštene naše Lahe proti državi in proti drugim narodom. Tukaj razširjajo se svojo italijan- ščino tudi italijansko mišljenje in irredentizem. Tukaj slavé in časté, kar prihaja od unstran meje in zani- čujejo kar je avstrijskega. To je korist, ki nam jo prinašajo! Pa še nekaj! Kaj, ko bi se kedaj vnela vojska z Italijo? Vsi tuje bi bili za našega nasprot- nika in poslali bi svoje sinove, da bi se bojevali proti naši državi, ktera jih gostoljubno redi in zanjo skrbi, kot za lastne državljane, v kterej so se izobraževali in toliko časa živeli. To bode konečna hvaležnost za prejemanje dobrote!

Kdaj pride čas, da se bode podpiralo domačino, ne več tujce, katerih zdaj v enem samem mestu to- liko živi, koliko pa v občirni državi? Država naj bi torej skrbela v prvaj vrsti za svoje državljane po na- čelu: „vsak za svoje!“ Ne tirjam, da bi se kar tako vsi tuje izpodili iz države, pu menim, da bi bilo za državo jako koristno, ko bi se vsaj vseljevanje tujcev omejilo. To naj dobro premislijo možje, ki imajo veljavno besedo, potem bodo gotovo ukrenili, da ne bo toliko domačih zmožnih in nadarjenih mladenčev brez službe postopalo.

Eden za mnoge.

Politični razgled.

Po štirimesečnih počitnicah se je 11. t. m. zopet sošel drž. zbor; bržkone bode njegovo se- danje zborovanje odločilo, ali ostaneta še grof Taaffe in sedanja večina na krmilu. Levičarji hočejo na vsak način gospodovati, zato morajo prej sedanjo večino razrušiti in v ta namen jim naj bolj pomaga minister Gautsch, ki je se svo- jimi šolskimi naredbami napravil toliko vriša in piša na Češkem; če Taaffe Gautscha obdrži in ta svojih naredeb ne prekličé, stopijo Čehi in Slovenci v opozicijo, Poljaki pa menda tudi ne bodo hoteli levičarjem robotiti, in na to družega ne ostane, kakor da se drž. zbor razpusti ali Taaffe odstopi. Čehi so koj v prvi seji stavili do skupnega ministerstva interpelacijo, v kateri prašajo, kako more vlada opravičiti odpravo to- liko srednjih šol in ali hoče še dalje ozir je- mati na češko šolstvo. Interpelacija je sicer na- perjena proti Gautschu, ali stavljena na skupno vlado, da bo moral ministerski predsednik od- govoriti, se li vlada cela ujema z Gautschem. Odgovor bode odločil in rešil veliko krizo, katero je Gautsch prouzročil. V isti seji so tudi levičarji stavili o isti zadevi ne edno, ampak kar dve interpelaciji do ministra Pražaka, in sicer zaradi slovenskega uradovanja na sloven- skem Štajerskem, zlasti zaradi slovenskega uknji- ževanja v zemljiščine knjige, češ, da zaradi tega pravosodje veliko škodo trpi. Druga zborova seja je danes.

Delegaciji se bodeti sošli 27. t. m. na Du- naji, in menda bode ob enem tudi drž. zbor zboroval.

Zalostne vesti dohajajo iz Zagreba. Tam- kajšnji mestni zastop je sklenil odposlati depu- tucijo do cesarja s tožbo proti deželni vladi in banom, ker zanemarjata mestne interese; ali ve- liki župan Sieber je oni sklep zatrl, in govori se, da se mestni zastop razpusti in za mesto postavi vladni komisar.

Preteklo nedeljo vršile so se v Bolgariji volitve v veliko sobranje; sedanja vlada si je z vojaki in zunanjo silo priborila veliko večino; govori se, da bode razpolagala čez 258 glasov, med tem ko jih opozicija šteje komaj kakih 30. Kako so se te volitve vršile, znači naj bolj to, da je v treh mestih prišlo med volilci do krva- vega boja, v katerem je ostalo 28 mrtvih, 35 je bilo pa ranjenih. Da tudi tega sobranja Rusija ne bode priznala postavnim, razume se ob sebe.

Na Francoskem so prišli na sled velikim sleparijam, katere je uganjal general Caffarel s tem, da je v zvezi odličnih oseb, med katerimi je neki prizadet tudi zet predsednika republike, za denar preskrboval rede.

Domače in razne vesti.

Študentovska kuhinja. Dne 7. maja 1885 ustanovili so prijatelji in dobrotniki učéce se mladine goriške „študentovsko kuhinjo“, ki je na-

predovala in sverho svojo dosegala leto za letom, ka- kor je to tudi izprevidno iz podanih „Poročil“ naše družbe. Pred počitnicami je podpisani v imenu od- bora poročal o delovanji zavoda in omenil, da nam je ostal koncem šolskega leta precejšen dolg. Prosili smo ob enem radodarnih doneskov, kateri pa so do sedaj jako pičli. Upajoč na pomoč božjo in dobro- hotnost preblagih dobrotnikov po deželi, sprejeli smo pričetkom tega šolskega leta do sedaj 36 dijakov. Ako bi ne bilo pomoči, sklenilo se je s 1. novem- brom opustiti ovi blagodejni zavod. Da ta lepa cvet- lica ne pogine, treba torej hitre pomoči. Odbor te- daj še jenkrat zaupljivo prosi vse dobrotnike naše revne in pridne mladine, da priteko hitro na pomoč! Hvala ob enem prč. g. Pavletiču za darovane 2 gl. in prč. g. Štef. Dr. Kumar-ju za darovanih 5 gl. S posebnim visokoštovanjem, za odbor Uredništvo „Soče“ tudi sprejema darove. J. pl. Kleinmayer.

C. k. namestnik Pretis je zopet na svojem mestu v Trstu. Neki časopisi so poleti pisali, da se ne vrne več z dopusta, ker zaradi bolehnosti uže par let teško opravljati svojo službo. Zalibog, da se mu zdravje ne more popolnoma povrniti.

Vina letos na Primorskem ni tako obilno, kot ga je sredi poletja kazalo, ker ga je preveč šusa pritiskala; a dobro je pa tako, da se ne pomne takega.

Umetniška razstava v Attemsovi palači na Kornu odpre se 15. dne t. m. ob 11. uri in ostane odprta vsaki dan od 8. do 5 ure. menda toliko dni, dokler bo dosti obiskovana.

Novo posojilo mesta Gorice. Doznamo, da se pogaja tvrdka A. V. Jona v Gorici v zvezi z an- glo-avstrijsko banko z mestom goriškim radi posoji- la 330.000 gl. Posojilo bi se naložilo v obveznice z 40/0 obresti na 50 let. Mesto misli pokriti z tem de- narjem dolg na vodovodu in goriškej hranilnici 100.000 for. — Zaključil bode o tej zadevi deželni zbor meseca novembra.

Prepoved. Prijatelji ranjkoga Juretiča so ho- teli prihodnjo nedeljo na njegovem grobu njegovo idejo vzbujati, a vladi to ni všeč — ker je prepovedala.

Sad irredentarstva ali surovost. — Ko je v nedeljo pri slovesnosti v Podgori vojaška godba svi- rala cesarsko himno, so se navzočni možki po navadi vsi med tem odkrili, le eden med njimi ni hotel sneti klobuka. Nekdo blizo njega ga k temu večkrat opom- ni po slovenski, potem pa še po laški in nemški in mu naposled reče: Kaki človek pa ste vi, da ne sto- rite te spoštnosti? Mož odgovori: Če vam ni prav, tožite me. Žena tega moža je Italijanka.

Krajnim šolskim svetom. V letošnjem letu govorile in pisalo se je mnogo proti javnemu plesu, katerega je javno mnenje obsodilo. Zalibog, ostalo bi vse pri starem, ako se tudi na drug način ne storé potrebni koraki. Zí ozirom na razloge, ka- teri so se javno navajali, kateri so splošno znani, z ozirom na §. 1. državne šolske postave od 14. maja 1869, kateri §. nalaga ljudski šoli „n r a v n o v e r z k o o d g o j o“, koje pa spodkopuje zelo javni ples — z ozirom na vse to sklenil je krajni šolski svet v Opatjemeslu poslati vis. deželnemu zboru prošnjo, da javne plesse s postavo zabrani ali pa drugače deluje na to, da se prijavnih plesih ne bode motil javni mir in red, da se ne bodo dogajala su- rova djanja, da ne bode imela šolska mladina prilike zijati javnih plesov.

Krajni šolski sveti so tudi faktor, kateri se imajo potegovati za pravno odgojo mladine naše. V krajnih šolskih svetih ima večino, oziroma glavno besedo č. duhovščina in učiteljstvo; z obeh stališč se javni ples mora obsojati. Zdaj je prilika; železo je gorko.

Krajni šolski sveti so tedaj uljudno vabljeni, da napravijo na viš. dež. zbor enako prošnjo, ali pa, ako nečejo imeti toliko pisanja, naj samó uaznauijo kraj- nemu šol. svetu v Opatjeselu, da se vjemajo ž nje- govo prošnjo.

Na delo tedaj!

Samomor. — Gojenec tukajšnega zavoda se je umoril 5. t. m. — Došel je istega dne opoldne z Moravskega; popoldne je bil s prijatelji po mestu; zvečer za časno doma. Znanci njegovi niso pri njem nič posebnega zapazili, razun nekteri, da je bil bolj kot navadno kratkih besed in, da je nekako zm- dreno govoril. Zadnjič so z njim govorili o 7/4. Pri skupni večerji je manjkal. Vodja zavoda gre koj ose- bno iskati ga po vseh sobah, pa ga ne najde; po- prašuje pri vratarji, pa ne zve zanj. Misliło si je, da se je kam skrıl ali pa da jo je na tihem potegnıl, morda v Trst. Ko drugoga dne dojdejo gojenci iz Trsta in o njem nič ne vedo, ukaže vodja 2 slugam preiskati podstrešja in tretjega, dne celo jamo strani- šva, pa vse zastonj. — Se le 9. t. m. najde ga na stranišči sluga, kateremu se je čudno zdelo, da je več dni zaporedoma eno izmed štirih skupaj stoječih stranišč vselej zaprto ter vzeme stol, da vidi čez, kaj je. — Pravega uzroka žalostnega konca tukaj ni moč doznati, razun tega, kar je vsem gojencem zna-

no, da je bil močno slabo — in maloumen. Pri njem niso dobili družega nego 2 gl. 67 kr. denara.

C. k. notar Josip Klavčič se je preselil iz Komna v Gorico. Gorko ga priporočamo svojim rojakom. Njegovo pisarno naznanja današnji inserat.

Iz Rima se nam piše: Prezvzišenega kardinala Bartolini-ja ni več! Preminul je preblagi prelat v 3. dne t. m. v Florenciji. Nenadoma došla novica zadela je briko Sv. Očeta, ker mu je bil pokojnik osebni, ljub prijatelj, trudoljubiv in nedosežen voditelj obredne kongregacije, a vedno veren poročevalec in svetovalec. Toda Njega prerana smert zadela je hudo i nas Slovane. Bil nam je upliven pokrovitelj jugoslovanskega zavoda sv. Jeronima. No i v obče zanimalo ga je mlado slovanstvo tor rad nas je zagovarjal pri sv. stolici. Zapišem pa le eno zaslugo njegovo. Dogovor črnogorskega kneza s sv. Očetom je zeló njegovih svetov plod. Koliko so Vam ga premodrovali plašč ga s panslavizmom, s kozaki, s staroslovensčino vabečo v razkol itd. Odgovor jim je bil: „Ali ste slepi!“ A niso slepi ti ljudje ne, ti so slovanskega naroda neplemeniti sovrazi, ktere bedaki deloma sami plačujemo. — Pokojnik je bil rodom Rimec. Za tega delj je vedel ceniti vse različne narode vesoljnega svetá. Slovani, ohranimo mu hvalen spomin!

Znani Vestenek, nekđaj steber kranjskega nemškutarstva, glavni junak v Litiskej aféri in pri znanem škandalu v kazini Ljubljanski, s'edaj okrajni glavar v Deutsch-Landsbergu je službe odstavljen.

Dvanajst večerov je naslov zanimivi knjižici koju je izdal in založil gosp. dr. Ant. Mahnič, profesor bogoslovja v Gorici. Vsebina te knjižice se sicer nahaja v listeku Slovenca, a za knjižico je gosp. pisatelj marsikaj popravil in izpustil. Dobiva se pri Wokulatu v Gorici po 70 kr.

Listnica uredništva: Dopisa iz Tolmina ne moremo priobčiti iz bolj zdravih ozirov nego so oni, ki nam se navajajo v pismu. Drugim dopisnikom ustrezemo prihodajoč, kor za danes je prepozno dušo.

Zahvala.

Slovesnost naša dne 9. t. m. je pri vsem grem vremenu prav dobro izpadla.

Mnogi so zarad dežja doma ostali, več se jih je pa po cerkveni slovesnosti zavolj slabega vremena porazkropilo, meneč, da je že vse preprečeno za ta dan. A pri vsem tem bilo je pri veselici čez 500 oseb občinstva raznih stanov od blizo in daleč. Unehali smo se v ljubezni, udanosti in zvestobi da naše lepe domovine in njenega prevzvišenega vladarja, pa tudi naš slovo, otroški vrt dobil je precejšno pomoč.

Lepa in srčna hvala torej vsem, kateri so k tako lepemu moralnemu in materjalnemu uspehu kaj pripomogli. Posebno srčna zahvala gospodični deklamatorki, raznim pevskim zborom, vojaški godbi in vsem govornikom.

Katol. pol. bral. društvo v Podgori, dne 10. oktobra 1887. Odbor.

Lenoba je vseh grdob grdoba.

Nemarnost je slabost, ki razdere vsako srečo. Ona ovira voljo, vznbuja slabo nagnenje in dovede k moralnemu in gnotnemu propadu vsakega, ki se ji ne zna izogniti. Kako bi li mogel biti marljiv oni, komur vise udje kot svinec teško na trupla in je vedno utrujen? Tak je že dalje nemarniši in se sčasom popolnoma oddali svojemu prvotnemu značaju. Utrujenje in onemaganje trupla ni družega, nego bolezen, ki izvira iz zastajanja krvi, in ker se redivne tvarine v človeku ne razvijajo redno. Temu se opomore z Brandt-ovimi švicarskimi zrnici, ki se dobe v lekarnicah po 70 kr. škatlica. Ta zrnica spravijo kri v pravi tok, uredijo prebavljanje in preženejo utrujenost, da človek postane zopet čverst za opravila.

Pri kupovanji švicarskih zrnice je paziti, da ima pokrov škatlice rdeč pod z belim križcem.

Na prodaj

po dobrih pogojih je v Ajdovščini hiša št. 16, katera je posebno priležna za gostilnico, ker je v sredi trga na državni cesti in ima velike prostore, hleve in tekočo vodo.

Kdor hoče kaj več izvedeti, naj popraša Jožefa dokt. Jakopič-a, odvetnika v Gorici.

Samo sredi Raštelja št. 7.
Na debelo — na drobno.

ANTNO POTATZKY V GORICI.

Bogata zaloga: norimberškega in galantijskega blaga, lepoticja, dišav, igrač, nogovic, šivnih priprav, sukanca in preje, krojaških in čevljarskih potrebščin, priprav za potnike in kadilce, cigaretnega papirja, celuloidnih zavratnikov in zapostnikov za duhovnike, meščane in vojake; posebnost: najfineje igle za šivalne stroje.

Struno za rana godala, in sicer za: gosli, citare, kitaro, bas, glasovir itel.

Za pomladno setev se najtopleje priporočajo

Raznovrstna semena zelenjav in trav.

Na drobno in na debelo.

MARTIN POVERAJ, civilski in vojaški krojač.

JEDINA IN MAJVEČJA
krojačnica in zaloga vsakovrstnega sukna

Narejene Obleke.

Zimska obleka	od glđ. 9.— naprej.
Zimski sakot	5.— "
Zimsko hlače	2.50 "
Zimska suknja	9.— "
Salonska obleka	25.— "
Obleka za dečko	1.75 "

V Gorici, na Travniku,
nasproti vojašnici.

Naročbe so hitro in lično izvršujejo po najnovejšem kroji za vsak stan in po poštini ceni.
Uzorec se pošiljajo na zahtevanje na ogled.

P. n. častito občinstvo!

Čast mi je naznaniti, da sem nastopil notarsko službo v Gorici in da imam pisarno ta mesec v g. Marcinjevi hiši via Mercato h. št. 12, v II. nadstropji, sobna št. 11; prve dni prihodnjega meseca pa se preselim v gosposke ulice, nasproti kavarni „Nationale“ v hišo šte. 9, I. nadstropje.

Priporočam. se p. n. častitemu občinstvu za napravljanje uradnih pisem, ki spadajo v področje notarjsv.

Z odličnim spoštovanjem

V Gorici, 5. dne oktob. 1887.

Josip Kavčič, c. k. notar.

ŽELODČEVA ESENCA lekarja Piccolija v Ljubljani

Ta esenca, ki se nareja po nekem recepta gospoda Dr. E. viteza Šöckla, c. kr. vladinega svetovalca in deželno-sanitetnega poročevalca za Kranjsko, je takozvana „Tinctura Rhei composita“, katera ozdravlja vse želodčeve in trebušne bolezni, odpravlja telesno zaprtje, zlato žilo itd. (glej navod, ki je vsakej steklenici pridojan). — Izdelovatelj jo pošilja v zaboječih po 12 steklenic za 1 glđ. 36 kr., poštno stroške trpé p. t. naročniki. — Te steklenice prodaja po 15 kr. eno, lekar Rizzoli v Rudolfovem in večina lekarn na Štirskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, v Istri, Dalmaciji in v Tirolih, in sicer na Goriškem v Gorici: Cristofolletti, Kürner in Pontoni; v Ajdovščini: Guglielmo; v Cervignanu: Lovisoni; v Gradiscu: Coassin; v Gradu: Pasqualis; v Trzinu: Ciuta; v Tolminu: Palisca.

LEKARNA TRNKÓCZY,

zraven rotovža v Ljubljani
na velikem mestnem trgu,

priporočá tukaj popisana najboljša in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pisnenih zahval o naših izberno skušenih domačih zdravilih. Lekarne Trnkóczyjevih firm so: Na Dunaji dve in ena kemična tovarna v Gradi (na Štajarskem) ena pa v Ljubljani. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako-le napravi: Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.

Marijacejske kapljice za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR - ECHT BEI
APOTHEKER TRNKÓCZY
LAIBACH (STÜCK 202)

kerim so ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvršten vspeh pri vseh boleznih v želodecu in so neprokosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, kré v želodecu, bitje srea, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gl.

SVARILO! Opozarjamo, da se tisto istinite Marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnoma trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „Cvet zoper trganje po dr. Malicu“ z zrav. n. stojičim znamenjem. 1 stekl. 50 kr., tucat 4 fl. 50 kr.

Če ni na steklenici zraven stojičega značenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnilo. Schützmar

Planinski zeliščni sirop kranjski,

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vrataból, jetiko, prsno in pljučne bolezni; 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 fl. Samo ta sirop za 56 kr. je pravi.

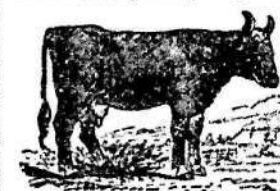
Kričistilne kroglice.

ne smelo bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpjenih udih, skeženem želodecu, jetrih in obilnih bolezni, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami i glđ. 5 kr. Razpošiljava se s pošto na manj jeden zavoj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

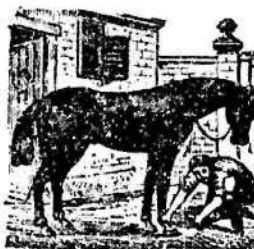
Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, plućnih in vratnih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdrže konje debele, okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka.

Zamotek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 glđ.

Cvet za konje.

Najboljšo mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanji kolen, koptnih boleznih, otrpnenji v boku, v križi itd. pri otekanji nog, mehurjih na nogah, izvintjenji, otisčanji od sedla in oprave, pri sušici itd. s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hibah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gl., 5 stekl.

z rabil. navodom vred samo 4 gl.
Vsa ta našta zdravila se samo prava dobijo v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani zraven rotovža in se vsak dan s pošto razpošiljajo.